TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HÀ NỘI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 141/2021/KDTM-PT

Ngày: 06/7/2021

V/v: Tranh chấp hợp đồng đại lý bảo hiểm

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÕA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

Với Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Thúy Hạnh

Các thẩm phán: Bà Ngô Tuyết Băng

Bà Lê Thúy Linh

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội: Bà Nguyễn Thị Hoa - Kiểm sát viên

Thư ký phiên tòa: Ông Lê Hồng Hòa - Thư ký Tòa án Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội

Ngày 06/7/2021 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội xét xử công khai vụ án kinh doanh thương mại phúc thẩm thụ lý số 89/2021/KDTM-PT ngày 04/5/2021 về việc "Tranh chấp hợp đồng đại lý bảo hiểm". Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 353/2021/QĐXX ngày 07/6/2021 và Quyết định hoãn phiên tòa số 387/2021/QĐHPT ngày 18/6/2021, giữa:

Nguyên đơn: **Ông Nguyễn Thế Hưng** - Sinh 1970

Địa chỉ: Số 62, ngõ 12, đường Hoàng Công Chất, tổ 46, phường Quang Trung, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình

Bị đơn: **Công ty TNHH Manulife Việt Nam**

Trụ sở: Số 75, Hoàng Văn Thái, phường Tân Phú, quận 7, thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện theo pháp luật: **Ông Lee Sang Hui** - Chức vụ: Tổng giám đốc

Người đại diện theo ủy quyền: **Ông Nguyễn Hồng Hà, bà Nguyễn Thị Minh Thu, bà Hoàng Thị Hoa Thơm**

Địa chỉ: P604, tháp A, tòa nhà Hathanh Plaza, 102 Thái Thịnh, Đống Đa, Hà Nội

(Hợp đồng ủy quyền số 20.11/2020/UQ ngày 20/11/2020)

(Các đương sự có mặt tại phiên tòa)

NỘI DUNG VỤ ÁN

Ông Nguyễn Thế Hưng (Gọi tắt là ông Hưng) làm việc tại Công ty TNHH Manulife Việt Nam (Gọi tắt là Công ty Manulife) với tư cách Đại lý bảo hiểm theo Hợp đồng đại lý bảo hiểm ký kết ngày 16/01/2015 và Quản lý đại lý ký kết ngày 19/01/2015 giữa ông Hưng và Manulife. Quá trình làm việc, ông Hưng luôn hoàn thành tốt công việc, đạt hiệu quả cao, xây dựng được 200 đại lý và 16-17 cấp quản lý. Mang lại doanh số bảo hiểm cao gấp nhiều lần so với chỉ tiêu mà Công ty đề ra. Thế nhưng ngày 13/6/2016 ông Hưng bất ngờ nhận được Thông báo chấm dứt Hợp đồng đại lý kể từ ngày 22/6/2016 với lý do ông đã tham gia vào hoạt động của Công ty bảo hiểm khác khi chưa có sự đồng ý của Công ty Manulife, vi phạm quy định tuyển dụng đại lý bảo hiểm của Công ty (quy định tại các Điều 1.4 và 8.3 của Hợp đồng đại lý bảo hiểm) và phải thanh toán khoản nợ 165.000.000đ chi phí quản lý nhóm là số tiền do ông Hưng đã bỏ công sức tạo lập. Không đồng ý với Thông báo nêu trên, ông Hưng đã gửi đơn khiếu nại đến lãnh đạo Công ty. Tại buổi làm việc hai bên, Công ty không đưa ra được những sai phạm của ông Hưng. Ngày 03/8/2016 Công ty đưa ông vào danh sách đại lý vi phạm của Hiệp hội bảo hiểm Việt Nam (AVICAD).

Theo ông Hưng, ông chỉ làm việc cho duy nhất Công ty Manulife, không làm việc cho cho Công ty Bảo hiểm Generali, việc Công ty Manulife căn cứ vào các email của Lan Nguyễn để cho rằng ông tham gia hoạt động kinh doanh bảo hiểm khác là không đúng.

Đối với việc tuyển dụng đại lý Phạm Thị Hạnh thì quy trình tuyển dụng sơ khảo và quyết định tuyển dụng là do Giám đốc kinh doanh khu vực và Quản lý khu vực thực hiện, quyết định; ông Hưng chỉ là người đề nghị để bà Hạnh gặp giám đốc, ông Hưng không có quyền quyết định. Do có mâu thuẫn cá nhân nên một số người cùng đại lý với ông Hưng có đơn phản ánh ông Hưng tham gia

những công ty bảo hiểm khác là không có căn cứ.

Ông Hưng khởi kiện đề nghị Tòa án:

- Tuyên bố Thông báo chấm dứt hợp đồng đại lý ngày 22/6/2016 của Công ty Manulife là vô hiệu.
- Công ty Manulife phải gỡ tên ông Hưng khỏi danh sách đại lý vi phạm AVICAD.
- Công ty Manulife phải hoàn trả ông Hưng khoản thu nhập làm việc của tháng 5/2016 là 24.000.000đ.
- Hoàn trả ông Hưng tiền ký quỹ trong quá trình làm việc là 5.000.000đ
- Bồi thường thiệt hại về thu nhập và lương kể từ tháng 6/2016 đến khi có quyết định của Tòa án là 68.000.000đ.

Ngày 15/3/2017 ông Hưng có đơn bổ sung yêu cầu khởi kiện: Bên cạnh việc vẫn giữ các nội dung đã khởi kiện, ông Hưng còn yêu cầu Công ty Manulife phải đăng tin cải chính, xin lỗi ông Hưng trên trang điện tử của chính Công ty; Gỡ bỏ tên ông Hưng khỏi danh sách đại lý vi phạm trên hệ thống dữ liệu nội bộ đồng thời phải đăng thông tin cải chính, công khai xin lỗi ông Hưng. Bồi thường thiệt hại 3 năm (từ tháng 6/2016 đến tháng 9/2019) vì đã đưa tên ông Hưng vào danh sách đại lý vi phạm nên ông Hưng không thể làm việc tại bất cứ công ty bảo hiểm nào khác (Căn cứ để tính mức lương là mức tiền lương trung bình của 03 tháng cuối gần nhất). Hoàn trả lương tháng 5/2016 của ông Hưng, số tiền khoảng 22.000.000đ.

Công ty TNHH Manulife Việt Nam trình bày: Trên cơ sở đề nghị của ông Nguyễn Thế Hưng đã được Công ty Manulife chấp nhận nên ngày 16/1 và ngày 19/1/2016 ông Hưng cùng Công ty lần lượt ký kết 02 hợp đồng gồm Hợp đồng đại lý bảo hiểm và Hợp đồng Quản lý đại lý bảo hiểm. Sau khi ký kết, ông Hưng trở thành đại lý và người quản lý đại lý của Công ty Manulife.

Quá trình làm đại lý và người quản lý đại lý, ông Hưng đã có những vi phạm theo quy định tại các hợp đồng đã thỏa thuận.

Đối với Hợp đồng quản lý đại lý bảo hiểm: Với vai trò là người quản lý đại lý, ông Hưng được Công ty ủy quyền để tuyển dụng đại lý. Ngày 16/9/2015 ông

Hưng tái tuyển dụng bà Phạm Thị Hạnh làm đại lý bảo hiểm cho Công ty, mặc dù trước đó gần 02 tháng, bà Hạnh đã bị Công ty chấm dứt hợp đồng đại lý do không đạt doanh thu (Vi phạm Điều 2.10 Hợp đồng Quản lý đại lý).

Đối với Hợp đồng đại lý bảo hiểm: Ông Hưng đã tham gia vào hoạt động của các Công ty Bảo hiểm khác khi chưa được sự đồng ý của Công ty Manulife, có nhiều email trao đổi giữa cấp quản lý và nhân viên của doanh nghiệp bảo hiểm khác (Generali) bằng email nthunaia@gmail.com về việc tổng kết tình hình tuyển dụng đại lý mới, doanh thu, chỉ tiêu tuyển dụng đại lý…ông Hưng cũng có mặt tham gia các lớp đào tạo đại lý mới của Công ty bảo hiểm Generali trong thời gian đang làm đại lý của Manulife.

Do các vi phạm nêu trên, Công ty Manulife đã quyết định chấm dứt hợp đồng đại lý với ông Hưng và yêu cầu ông Hưng phải hoàn trả Công ty số tiền 165.000.000đ.

Trước yêu cầu khởi kiện của ông Hưng, Công ty Manulife không đồng ý và cho rằng thu nhập trong tháng 5/2016 của ông Hưng không phải 24.000.000đ mà chỉ có 22.815.330đ, do phải hoàn trả 165.000.000đ nên Công ty đã khấu trừ khoản tiền thu nhập này. Ông Hưng còn phải hoàn trả Công ty 142.184.670đ; Khoản tiền ký quỹ của ông Hưng yêu cầu là 5.000.000đ, Công ty đã khấu trừ 2.000.000đ theo quy định tại Hợp đồng bảo hiểm. Việc hoàn trả đã được Công ty thực hiện bằng hình thức chuyển khoản nên yêu cầu không có cơ sở.

Đối với yêu cầu bồi thường thu nhập và lương của ông Hưng, Công ty Manulife cho rằng quan hệ giữa Công ty với ông Hưng phát sinh và tồn tại qua thư mời tham gia chương trình và được điều chỉnh bằng Luật kinh doanh bảo hiểm, theo đó ông Hưng là đại lý bảo hiểm và quản lý bảo hiểm được thực hiện trên sự ủy quyền của Công ty để quảng bá, bán sản phẩm bảo hiểm và hưởng thù lao hoa hồng do Công ty công bố, không phải mối quan hệ giữa người lao động và người sử dụng lao động nên khi sự ủy quyền chấm dứt, ông Hưng không thể nhân danh Công ty để bán bảo hiểm, sẽ không có nguồn thu nào phát sinh. Vì vậy, yêu cầu bồi thường thu nhập và lương không có căn cứ.

Việc ông Hưng yêu cầu gỡ tên ông khỏi danh sách đại lý vi phạm, Công ty

Manulife cho rằng do ông Hưng không thực hiện theo nội dung Thông báo chấm dứt ngày 22/6/2016 đã nêu trong vòng 15 ngày kể từ ngày 22/6/2016 ông Hưng không thực hiện việc thanh toán số tiền 165.000.000đ thì Công ty sẽ đưa tên ông Hưng vào danh sách đại lý vi phạm của Hiệp hội Bảo hiểm Việt Nam.

Ngày 11/5/2017 Công ty Manulife có đơn phản tố đề nghị tuyên bố chấm dứt hợp đồng quản lý bảo hiểm giữa ông Hưng và Công ty, buộc ông Hưng phải hoàn trả Công ty số tiền 142.184.670đ.

Bản án kinh doanh thương mại sơ thẩm số 08/2021/KDTM-ST ngày 03/02/2021 của Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội đã quyết định:

"1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Thế Hưng đối với Công ty TNHH Manulife Việt Nam. Buộc Công ty TNHH Manulife Việt Nam phải thanh toán thu nhập tháng 5 năm 2016 cho ông Nguyễn Thế Hưng số tiền 22.815.330đ.

2. Chấp nhận một phần yêu cầu phản tố của Công ty TNHH Manulife Việt Nam. Buộc ông Nguyễn Thế Hưng phải thanh toán cho Công ty TNHH Manulife Việt Nam số tiền chi phí quản lý nhóm là 165.000.000đ. Đối trừ với khoản thu nhập tháng 5 năm 2016 của ông Hưng, ông Hưng còn phải thanh toán cho Công ty TNHH Manulife Việt Nam 142.184.670đ"

Ngoài ra bản án còn tuyên về phần án phí và quyền kháng cáo của các đương sự.

Không đồng ý với bản án, ngày 08/02/2021 ông Nguyễn Thế Hưng có đơn kháng cáo, đề nghị hủy toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên tòa phúc thẩm: Nguyên đơn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện và yêu cầu kháng cáo. Bị đơn đề nghị giữ nguyên bản án sơ thẩm.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Hà Nội phát biểu quan điểm và đề xuất hướng giải quyết vụ án có nội dung chính:

Hội đồng xét xử phúc thẩm đã thực hiện đúng qui định của phiên tòa phúc thẩm. Thư ký phiên tòa đã thực hiện đầy đủ nhiệm vụ, quyền hạn theo qui định của Bộ luật tố tụng. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng: Từ

khi thụ lý vụ án tại cấp phúc thẩm cũng như tại phiên tòa Nguyên đơn đã chấp hành đúng theo qui định tại Điều 71 Bộ luật tố tụng dân sự, Bị đơn thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình theo qui định tại Điều 72 Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung kháng cáo: Bị đơn, Công ty TNHH Manulife Việt Nam có trụ sở theo đăng ký kinh doanh tại 75 Hoàng Văn Thái, phường Tân Phú, quận 7, thành phố Hồ Chí Minh nhưng trong quá trình thực hiện Hợp đồng các bên đều xác nhận tất cả các hoạt động đều phát sinh từ chi nhánh của Công ty có địa chỉ tại 29 Nguyễn Đình Chiểu, phường Lê Đại Hành, quận Hai Bà Trưng nên nguyên đơn đã lựa chọn Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng nên Tòa án thụ lý giải quyết là đúng qui định của pháp luật.

+ Nguyên đơn cho rằng Tòa án cấp sơ thẩm vi phạm thời hạn xét xử, vắng mặt luật sư của nguyên đơn nhưng vẫn đưa vụ án ra xét xử, có đơn thay đổi thẩm phán nhưng không được giải quyết. Sau khi thụ lý vụ án, Tòa án cấp sơ thẩm xác định thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân quận 7 - TP Hồ Chí Minh nên đã chuyển hồ sơ vụ án đến Tòa án quận 7. Tuy nhiên như đã phân tích ở trên nguyên đơn có quyền lựa chọn Tòa án do đó Tòa án quận 7 đã chuyển hồ sơ lại Tòa án quận Hai Bà Trưng. Vụ án phải thu thập chứng cứ từ các cơ quan liên quan, người làm chứng do vậy cấp sơ thẩm chưa thực hiện đúng qui định về thời hạn chuẩn bị xét xử, tuy nhiên sai sót này không ảnh hưởng đến bản chất vụ việc vì vậy cấp sơ thẩm cần rút kinh nghiệm.

Ngày 10/12/2020, Tòa án cấp sơ thẩm ban hành quyết định đưa vụ án ra xét xử số 151/2020/QĐXX-KDTM theo đó phiên tòa được mở vào ngày 30/12/2020, tuy nhiên phiên tòa phải hoãn và tiếp tục mở lại vào ngày 28/1/2021 và đã phải hoãn lần thứ 2, phiên tòa mở lại lần thứ 3 vào ngày 03/2/2021.

Theo qui định tại Điều 227 BLTTDS thì Tòa án triệu tập hợp lệ lần thứ 2 nếu đương sự vắng mặt không vì sự kiện bất khả kháng hoặc trở ngại khách quan thì phiên tòa vẫn tiếp tục.

Đối với kháng cáo về việc ông Hưng có đơn xin thay đổi thẩm phán: Hồ sơ không thể hiện ông Hưng có đơn xin thay đổi thẩm phán do đó không có căn cứ để xem xét nội dung kháng cáo này.

Không có căn cứ chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Hưng nên đề xuất giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Về thủ tục tố tụng: Tại phiên tòa phúc thẩm, ông Nguyễn Thế Hưng (Ông Hưng) đề nghị luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho ông tham gia phiên tòa. Khi được hỏi đã mời luật sư và luật sư đã có mặt tại phiên tòa hay chưa. Ông Hưng trình bày ông đang chuẩn bị mời luật sư, hiện luật sư chưa có mặt để tham gia phiên tòa. Kèm theo lời trình bày, ông Hưng xuất trình một Đơn mời luật sư chưa đề ngày mời và chưa có chữ ký, chữ viết của người làm đơn. Ông Hưng đề nghị Hội đồng xét xử hoãn phiên tòa để ông có thời gian đi làm thủ tục làm thủ tục mời luật sư. Xét thấy ông Hưng là người khởi kiện và là người kháng cáo nên phải chủ động mọi thủ tục cần thiết, trong đó có thủ tục mời luật sư để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho mình. Phiên tòa lần này được mở lại là lần thứ hai, trước đó ông Hưng đã có đơn xin hoãn phiên tòa với lý do đang có dịch Covid. Lý do xin hoãn phiên tòa lần này để mời luật sư không thuộc trường hợp quy định Điều 296 của Bộ luật tố tụng dân sự nên HĐXX vẫn tiến hành xét xử vụ án.

Về thủ tục kháng cáo: Đơn kháng và biên lai nộp tiền tạm ứng án phí phúc thẩm của ông Hưng làm và nộp trong thời hạn luật định nên kháng cáo được chấp nhận.

Xét về quan hệ pháp luật: Ông Hưng khởi kiện Công ty TNHH Manulife Việt Nam (Công ty Manulife) về việc chấm dứt Hợp đồng đại lý bảo hiểm và Hợp đồng quản lý đại lý bảo hiểm nên tranh chấp của vụ án được xác định là "Tranh chấp Hợp đồng đại lý bảo hiểm" không phải "Tranh chấp hợp đồng bảo hiểm" như Tòa án cấp sơ thẩm xác định.

Xét yêu cầu kháng cáo về tố tụng của ông Hưng: Ông Hưng cho rằng thẩm phán cấp sơ thẩm vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, có dấu hiệu không khách quan, để vụ án kéo dài gần 04 năm. Không gửi văn bản thông báo thời gian, địa điểm mở phiên tòa cho luật sư bảo vệ quyền lợi hợp pháp của ông. Khi các luật sư không có mặt tại phiên tòa vẫn xét xử vụ án. Ông Hưng đã làm đơn xin thay đổi thẩm phán và tố cáo nhưng thẩm phán Khuất Thị Phương Lan vẫn trực tiếp xét xử vụ án dẫn đến việc xét xử không vô tư, khách quan, làm thiệt hại

đến quyền và lợi ích hợp pháp của ông.

Hội đồng xét xử thấy: Theo quy định điểm a, khoản 1 Điều 39 của Bộ luật dân sự thì "Tòa án nơi bị đơn cư trú, làm việc nếu bị đơn là cá nhân hoặc nơi bị đơn có trụ sở, nếu bị đơn là cơ quan, tổ chức có thẩm quyền giải quyết theo thủ tục sơ thẩm những tranh chấp về dân sự, hôn nhân và gia đình, kinh doanh thương mại, lao động quy định tại các điều 26,28, 30 và 32 của Bộ luật này".

Trong vụ án này, ông Hưng khởi kiện Công ty Manulife - Bị đơn, trụ sở theo đăng ký kinh doanh tại 75 Hoàng Văn Thái, phường Tân Phú, quận 7, thành phố Hồ Chí Minh thì theo quy định sẽ thuộc thẩm quyền của quận 7, thành phố Hồ Chí Minh giải quyết. Tuy nhiên trong quá trình thực hiện Hợp đồng các bên đều xác nhận tất cả các hoạt động đều phát sinh từ Chi nhánh của Công ty có địa chỉ tại 29 Nguyễn Đình Chiểu, phường Lê Đại Hành, quận Hai Bà Trưng và ông Hưng đã lựa chọn Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng nên theo quy định tại điểm b, khoản l, Điều 40 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng thụ lý giải quyết vụ án theo quyền lựa chọn của Nguyên đơn là đúng qui định của pháp luật.

Ông Hưng còn kháng cáo cho rằng Tòa án cấp sơ thẩm vi phạm thời hạn xét xử, vắng mặt luật sư của nguyên đơn nhưng vẫn đưa vụ án ra xét xử, có đơn thay đổi thẩm phán nhưng không được giải quyết.

HĐXX thấy rằng: Sau khi thụ lý vụ án và chuyển vụ án đến Tòa án nhân dân quận 7- TP Hồ Chí Minh giải quyết theo thẩm quyền nhưng xét thấy ông Hưng đã lựa chọn Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng giải quyết nên Tòa án quận 7 đã chuyển hồ sơ lại Tòa án quận Hai Bà Trưng. Đây là vụ án phải thu thập nhiều chứng cứ từ các cơ quan liên quan và người làm chứng ở xa. Do vậy cấp sơ thẩm có vi phạm về thời hạn chuẩn bị xét xử. Mặc dù vi phạm này không làm thay đổi đến nội dung và bản chất vụ án nhưng Tòa án cấp sơ thẩm cần nghiêm túc rút kinh nghiệm.

Tiếp theo, ông Hưng còn cho rằng vắng mặt luật sư của ông nhưng vụ án vẫn được đưa ra xét xử. HĐXX thấy rằng: Ngày 10/12/2020, Tòa án cấp sơ thẩm ban hành quyết định đưa vụ án ra xét xử số 151/2020/QĐXX-KDTM ấn định thời giam mở phiên tòa vào hồi 9h ngày 30/12/2020 nhưng sau đó phiên tòa phải hoãn bởi luật sư bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho ông Hưng xin

hoãn phiên tòa, Tòa án cấp sơ thẩm ấn định lại thời gian mở lại phiên tòa và tiếp tục mở lại vào hồi 14h ngày 28/01/2021 nhưng tại phiên tòa được mở lại, ông Hưng và luật sư của ông tiếp tục có đơn xin hoãm phiên tòa. Tòa án cấp sơ thẩm tiếp tục hoãn phiên tòa và ấn định lại thời gian mở lại phiên tòa lần thứ ba vào hồi 8h30 phút ngày 03/02/2021. Tại phiên tòa được mở lại lần thứ ba, ông Hưng cho rằng không có mặt luật sư Nhật (Người bảo vệ thứ hai của ông) nhưng Tòa án vẫn xét xử vụ án là vi phạm tố tụng. Tuy nhiên, theo qui định tại Điều 227 Bộ luật dân sự thì Tòa án triệu tập hợp lệ lần thứ 2 nếu đương sự vắng mặt không vì sự kiện bất khả kháng hoặc trở ngại khách quan thì phiên tòa vẫn tiếp tục. Do đó, việc Tòa án cấp sơ thẩm xét xử vụ án sau 3 lần hoãn phiên tòa không vi phạm tố tụng. Kháng cáo này của ông Hưng không có cơ sở xem xét.

Đối với kháng cáo về việc ông Hưng có đơn xin thay đổi thẩm phán nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không xem xét, giải quyết, HĐXX thấy rằng: Trong hồ sơ vụ án chỉ có đơn xin thay đổi thẩm phán do Công ty Manulife lập xin thay đổi thẩm phán Trần Hữu Nam đã được Tòa án cấp sơ thẩm giải quyết bằng Quyết định không số ngày 18/7/2018, không thể hiện ông Hưng có đơn xin thay đổi thẩm phán nên cũng không có căn cứ để xem xét nội dung kháng cáo này.

Xét kháng cáo về nội dung của ông Hưng: HĐXX thấy rằng: Theo quy định tại Điều 1.4 và Điều 8.3 của Hợp đồng đại lý bảo hiểm ngày 16/01/2016 giữa ông Hưng và Công ty Manulife đã quy định "Trong suốt thời gian hiệu lực của Hợp đồng này. Đại lý sẽ hành xử với tư cách là đại lý độc quyền của Công ty và sẽ không, trực tiếp hoặc gián tiếp dưới bất kỳ hình thức nào nhận làm đại lý hoặc tư vấn hoặc bán bất kỳ sản phẩm bảo hiểm nào cho bất kỳ công ty hoặc cá nhân nào mà không có sự đồng ý trước bằng văn bản của Công ty. Trong trường hợp đại lý không tuân thủ điều khoản này, Công ty có quyền chấm dứt hợp đồng này ngay lập tức…".

Tại Tòa án cấp sơ thẩm: Ông Hưng thừa nhận địa chỉ email nthungaia@gmail.com và số điện thoại 0912108423 là của ông. Qua kiểm tra thấy rằng trong thời gian từ tháng 6/2016 giữa email lannguyen@gmail.com và email nthungaia@gmail.com có trao đổi những nội dung liên quan đến hoạt động kinh doanh bảo hiểm của Bảo hiểm Generali tại Thái Bình. Cũng khoảng

thời gian đó có email lehoicbs@gmail.com gửi đến nthungaia@gmail.com đề nghị tư vấn tham gia bảo hiểm và được email nt.hungaia@gmail.com trả lời và xác nhận là Nguyễn Thế Hưng có số điện thoại 0912108423. Ngoài ra còn có một số hình ảnh thể hiện việc ông Hưng tham gia đào tạo đại lý mới của Bảo hiểm Generali. Như vậy, ông Hưng đã vi phạm thỏa thuận trong hợp đồng đại lý bảo hiểm đã ký.

Đối với trách nhiệm của Quản lý bảo hiểm: Ngày 06/11/2016 Công ty Manulife ký hợp đồng tuyển dụng bảo hiểm với bà Phạm Thị Hạnh, ngày 31/7/2015 Công ty ra Thông báo chấm dứt hợp đồng đại lý với đại lý Hạnh. Ngày 08/9/2015 bà Hạnh có Đơn dự tuyển đại lý lần 2 (Tái tuyển dụng làm đại lý) gửi Công ty Manulife, ông Hưng được xác nhận là người đầu tiên tiếp xúc giới thiệu cơ hội nghề nghiệp cho bà Hạnh. Theo quy trình tuyển dụng hệ thống đại lý của Công ty Manulife thì việc giới thiệu cơ hội nghề nghiệp cũng là 1 trong các quy trình tuyển dụng đại lý (Mục COP) để đảm bảo việc giới thiệu các ứng viên đúng tiêu chuẩn tuyển dụng. Nên dù ông Hưng không phải là người quyết định cuối cùng tuyển dụng bà Phạm Thị Hạnh vào làm đại lý Manulife thì việc ông Hưng giới thiệu đại lý Hạnh tham gia tuyển dụng cũng là 1 phần của phần của quy trình tuyển dụng. Quy định về điều kiện tuyển dụng của Công ty Manulife có hiệu lực từ ngày 01/3/2015 đã được thông báo rộng rãi trong toàn hệ thống đại lý của Công ty đã quy định "Anh/chị đại lý chỉ được tái tuyển dụng sau 6 tháng kể từ ngày Công ty chính thức chấm dứt hiệu lực hợp đồng đại lý". Trước đó, ngày 06/11/2014 đại lý Phạm Thị Hạnh còn tham gia bảo hiểm cho Công ty Manulife với mã số U7770, thời điểm đó đại lý Hạnh thuộc sự quản lý của ông Hưng nên khẳng định ông Hưng đã biết và buộc phải biết thời gian bà Hạnh quay lại làm đại lý là chưa đủ thời gian theo quy định của Công ty, đúng như thừa nhận của ông "…do thấy chị Hạnh có nguyện vọng quay trở lại làm việc cho công ty. Trước tình cảm gắn bó với Công ty của đồng nghiệp cũ nên trao đổi với chị Hạnh làm hồ sơ…còn đồng ý hay không là quy định của Công ty, sự việc đã qua lâu…đây cũng là thiếu sót ngoài ý muốn chủ quan của mình cần rút kinh nghiệm".

Những vi phạm theo thỏa thuận trong hợp đồng của ông Hưng là có thật nên Công ty Manulife đã chấm dứt hợp đồng đại lý và hợp đồng quản lý đại lý với ông Hưng là có căn cứ.

Do ông Hưng không chấp hành việc nộp lại khoản tiền 165.000.000đ nên Công ty Manulife đưa tên ông Hưng vào danh sách đại lý vi phạm của Hiệp hội bảo hiểm Việt Nam theo đúng nội dung Thông báo chấm dứt hợp đồng đại lý.

Bản án sơ thẩm xét xử không chấp nhận yêu cầu các khởi kiện của ông Hưng về việc tuyên bố các Thông báo chấm dứt hợp đồng đại lý bảo hiểm, Hợp đồng quản lý đại lý bảo hiểm và các yêu cầu hoàn trả tiền ký quỹ, tiền bồi thường thiệt hại về thu nhập… là có căn cứ nên HĐXX phúc thẩm không có căn cứ để chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Hưng.

Tại phiên tòa phúc thẩm: Bị đơn cho rằng bản án sơ thẩm tính án phí đối với phần yêu cầu đòi thường thiệt hại thu nhập trong 03 năm của ông Hưng ((900.000.000đ) là thấp, làm thiệt hại đến ngân sách Nhà nước. Tuy nhiên Bị đơn không có kháng cáo, Viện Kiểm sát không kháng nghị đối với nội dung này nên không thuộc phạm vi xét xử của cấp phúc thẩm.

Từ những nhận định trên,

Áp dụng khoản 1 Điều 308 - Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015

QUYẾT ĐỊNH

Giữ nguyên bản án sơ thẩm số 08/2021/KHTM-ST ngày 04/02/2021 của Tòa án nhân dân quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội

Xử:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Nguyễn Thế Hưng đối với Công ty TNHH Manulife Việt Nam.

Công ty TNHH Manulife Việt Nam phải thanh toán thu nhập tháng 5 năm 2016 cho ông Nguyễn Thế Hưng số tiền 22.815.330đ.

2. Chấp nhận một phần yêu cầu phản tố của Công ty TNHH Manulife Việt Nam. Ông Nguyễn Thế Hưng phải thanh toán cho Công ty TNHH Manulife Việt Nam số tiền chi phí quản lý nhóm là 165.000.000đ. Đối trừ với khoản thu nhập tháng 5 năm 2016 của ông Hưng, ông Hưng còn phải thanh toán cho Công ty

TNHH Manulife Việt Nam 142.184.670đ.

3. Về án phí: Ông Hưng phải chịu 37.920.000đ án phí kinh doanh thương mại sơ thẩm và 2.000.000đ tiền án phí kinh doanh thương mại phúc thẩm. Ông Hưng đã nộp tạm ứng 19.620.000đ theo các biên lai số 02502 ngày 28/3/2017 và 0404 ngày 02/3/2021 tại Chi cục thi hành án quận Hai Bà Trưng; Hoàn trả Công ty Manulife Ciệt Nam 6.555.000đ tiền tạm ứng án phí sơ thẩm đã nộp theo biên lai số 02760 ngày 08/6/2017 tại Chi cục thi hành án quận Hai Bà Trưng, thành phố Hà Nội.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:
- Các đương sự;
-VKSNDTP Hà Nội;
- TAND quận Hai Bà Trưng;
- Chi cục THADS quận Hai Bà Trưng;
- Lưu hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Nguyễn Thị Thúy Hạnh